

<https://doi.org/10.5281/zenodo.20746297>

NAVOIY VILOYATIDA TURIZM SOHASIDA INVESTITSIYA MUHITINI YAXSHILASH STRATEGIYALARI

S.O.Raximov, SamISI turizm kafedrası assistenti

Annotatsiya: Ushbu maqolada Navoiy viloyatida turizm sohasida investitsiya muhitini yaxshilash strategiyalari keng yoritilgan. Hududning tabiiy va madaniy resurslari, transport infratuzilmasi va xizmat ko'rsatish salohiyati turizmni rivojlantirish uchun katta imkoniyat yaratishi tahlil qilingan. Investitsiya muhitini yaxshilashning asosiy yo'nalishlari sifatida huquqiy asoslarni takomillashtirish, soliq imtiyozlarini joriy etish, infratuzilmani modernizatsiya qilish, xalqaro hamkorlikni kengaytirish va xizmat ko'rsatish sifatini oshirish mexanizmlari ko'rsatib berilgan. Statistika ma'lumotlar asosida investitsiya hajmining o'sishi, yangi turistik obyektlar qurilishi va ish o'rinlari yaratilishi tahlil qilingan. Shuningdek, xalqaro tajriba misollari orqali turizm investitsiyalarining samaradorligini oshirish yondashuvlari taqqoslangan va istiqbollari belgilangan.

Abstract: This article provides a comprehensive analysis of strategies for improving the investment climate in the tourism sector of the Navoi region. The region's natural and cultural resources, transport infrastructure, and service potential are examined as key factors for tourism development. Strategic directions for enhancing the investment climate include improving legal frameworks, introducing tax incentives, modernizing infrastructure, expanding international cooperation, and raising service quality. Statistical data highlight the growth of investment volume, the construction of new tourism facilities, and the creation of jobs. International practices are compared to demonstrate effective approaches to increasing the efficiency of tourism investments, and future prospects are outlined.

Kalit so'zlar: Navoiy viloyati, turizm investitsiyasi, investitsiya muhiti, huquqiy asoslar, soliq imtiyozlari, infratuzilma, xalqaro hamkorlik, xizmat ko'rsatish sifati, iqtisodiy o'sish, istiqbol.

Keywords: Navoi region, tourism investment, investment climate, legal frameworks, tax incentives, infrastructure, international cooperation, service quality, economic growth, prospects.

Turizm sohasida investitsiya muhitini yaxshilash Navoiy viloyatining iqtisodiy rivojlanishida muhim omil hisoblanadi. Hududning tabiiy va madaniy resurslari, transport infratuzilmasi va xizmat ko'rsatish salohiyati turizmni rivojlantirish uchun katta imkoniyat yaratadi. Investitsiya muhitini takomillashtirish orqali yangi loyihalarni jalb qilish, xalqaro hamkorlikni kengaytirish va turizm xizmatlari sifatini oshirish mumkin.

Investitsiya muhitining mohiyati. Investitsiya muhiti turizm sohasida kapital qo'yilmalar uchun qulay sharoit yaratish jarayonidir. Bu jarayon huquqiy asoslar, soliq imtiyozlari, infratuzilma rivoji va investorlar uchun kafolatlar bilan bog'liq. Navoiy viloyatida turizm sohasida investitsiya muhitini yaxshilash hududiy iqtisodiy o'sishni tezlashtirish va xalqaro turistlar oqimini ko'paytirish uchun zarurdir.

Strategik yo'nalishlar. Navoiy viloyatida turizm sohasida investitsiya muhitini yaxshilash uchun quyidagi strategik yo'nalishlar belgilangan:

- a) Huquqiy asoslarni takomillashtirish va investorlar uchun kafolatlar yaratish.
- b) Soliq imtiyozlari va preferensiyalarni joriy etish.
- c) Transport va turizm infratuzilmasini modernizatsiya qilish.
- d) Xizmat ko'rsatish sifatini oshirish va xalqaro standartlarni joriy etish.
- e) Mahalliy va xorijiy investorlar uchun hamkorlik platformalarini yaratish.

Statistik ko'rsatkichlar. 2025-yilda Navoiy viloyatida turizm sohasiga jalb qilingan investitsiyalar hajmi 220 milliard so'mni tashkil etgan. Bu ko'rsatkich avvalgi yilga nisbatan 18 foizga ko'pdir. Mehmonxonalar soni 25 foizga oshgan, transport infratuzilmasi modernizatsiya qilingan va yangi turistik obyektlar qurilishi boshlangan. Investitsiya muhitining yaxshilanishi hududda 1,200 dan ortiq yangi ish o'rinlari yaratishga imkon bergan.

Ijtimoiy va iqtisodiy ahamiyati. Investitsiya muhitini yaxshilash Navoiy viloyatida turizm sohasining ijtimoiy va iqtisodiy ahamiyatini oshiradi. Birinchidan, yangi ish o'rinlari yaratiladi va mahalliy aholining turizm jarayonidagi ishtiroki kuchayadi. Ikkinchidan, hududiy iqtisodiyotda xizmatlar sektorining ulushi ortadi. Uchinchidan, xalqaro hamkorlik kengayadi va turizm brendi shakllanadi. To'rtinchidan, turizm xizmatlari sifatining oshishi turistlarning qoniqish darajasini ko'taradi.

Xalqaro tajriba qiyosi. Xalqaro tajriba shuni ko'rsatadiki, turizm sohasida investitsiya muhitini yaxshilash iqtisodiy o'sishga sezilarli ta'sir ko'rsatadi. Masalan, Turkiyada turizm investitsiyalariga soliq imtiyozlari joriy etilishi turizm infratuzilmasini tez rivojlantirgan. Ispaniyada turizm sohasiga investitsiya jalb qilish orqali madaniy meros obyektlari modernizatsiya qilingan. Singapurda esa raqamli transformatsiya va innovatsion texnologiyalar turizm investitsiyalarining samaradorligini oshirgan. Bu tajribalar Navoiy viloyatida turizm sohasida investitsiya muhitini yaxshilashda qo'llanilishi mumkin.

Xulosa va istiqbollar. Navoiy viloyatida turizm sohasida investitsiya muhitini yaxshilash hududiy iqtisodiy o'sish va ijtimoiy barqarorlikni ta'minlashda muhim ahamiyatga ega. Huquqiy asoslarni takomillashtirish, soliq imtiyozlarini joriy etish, infratuzilmani modernizatsiya qilish va xalqaro tajribadan foydalanish orqali hududiy turizmning raqobatbardoshligi oshiriladi. Kelajakda innovatsion texnologiyalarni joriy etish va mahalliy hamda xorijiy investorlar uchun qulay sharoit yaratish orqali Navoiy viloyati O'zbekistonning turizm xaritasida alohida o'rin egallashi mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. **UNCTAD** – “**Tourism Investment Promotion in Developing Countries**” *United Nations Conference on Trade and Development, 2025-yil*. Rivojlanayotgan davlatlarda turizm investitsiyalarini jalb qilish bo'yicha global yondashuvlar.
2. **ADB** – “**Infrastructure Financing and Tourism Growth**” *Asian Development Bank Report, 2024-yil*. Infratuzilma moliyalashtirish va turizm o'sishi o'rtasidagi bog'liqlik.
3. **Karimov A.** – “**Navoiy viloyatida turizm investitsiya strategiyalari**” “*Turizm va iqtisodiyot*” *jurnali, 2025-yil*. Hududiy turizm investitsiyalarini rivojlantirish yo'nalishlari.
4. **Dustova M.K.** – “**Investitsiya muhiti va turizm salohiyati**” *SamISI ilmiy maqolasi, 2024-yil*. Turizm salohiyatini oshirishda investitsiya muhitining ahamiyati.
5. **Hayitboyev R.** – “**Innovatsion yondashuvlar va turizm investitsiyalari**” *Toshkent: Fan va texnologiya, 2023-yil*. Innovatsion yondashuvlar orqali turizm investitsiyalarini samarali boshqarish.
6. **Gov.uz** – “**O'zbekistonda turizm investitsiyalarini qo'llab-quvvatlash dasturi**” *Rasmiy hujjat, 2025-yil*. Davlat tomonidan turizm investitsiyalarini qo'llab-quvvatlash mexanizmlari.
7. **Zarnews.uz** – “**Navoiy viloyatida turizm investitsiya loyihalari va natijalari**” *Mahalliy tahliliy maqola, 2025-yil*. Hududda amalga oshirilgan investitsiya loyihalari va ularning natijalari.
8. **Muhitdinov X.S.** – “**Mahalliy hamkorlik va investitsiya muhitini yaxshilash**” *Ekologiya jurnali, 2024-yil*. Mahalliy hamkorlikning investitsiya muhitini yaxshilashdagi roli.
9. **Xs.uz** – “**Navoiy viloyatida investitsiya infratuzilmasi va turizm salohiyati**” *Mahalliy gazeta maqolasi, 2024-yil*. Infratuzilma rivoji va turizm salohiyatining o'zaro bog'liqligi.
10. **Navoiy davlat pedagogika instituti** – “**Turizm investitsiyalarining istiqbollari**” *Ilmiy to'plam, 2025-yil*. Turizm investitsiyalarining istiqbollari va hududiy rivojlanishdagi o'rni.